

บทที่ 4

สรุปการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

4.1 การติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ ตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

จากการพิจารณาผลการปฏิบัติตามมาตรการฯ พบว่า โครงการบ้านเอื้ออาทร จังหวัดชลบุรี (บ้านเกาะโพธิ์) มีการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม (ดังรายละเอียดในบทที่ 2) ในระยะดำเนินการโครงการเพียงบางส่วน โดยมาตรการฯ ที่ยังไม่ได้ปฏิบัติตามมีดังนี้

- 1) โครงการยังไม่ได้ติดตั้งป้ายจำกัดความเร็วของรถที่เข้า-ออกโครงการให้มีความเร็วไม่เกิน 30 กิโลเมตรต่อชั่วโมง กระจายตามแนวนอนภายในโครงการ
- 2) โครงการยังไม่ได้ติดป้ายรณรงค์ให้ผู้เข้าพักอาศัยและพนักงานของโครงการใช้น้ำอย่างประหยัด และเลือกใช้สุขภัณฑ์ประหยัดน้ำ
- 3) โครงการไม่ได้มีการรณรงค์ขอความร่วมมือให้เจ้าบ้านทุกหน่วยพิกัดและระบบบำบัดน้ำเสียขั้นต้นประจำบ้าน พร้อมทั้งดักไขมันใส่ถุงดำและนำไปทิ้งร่วมกับขยะเปียกเป็นประจำทุกสัปดาห์ และต้องแจ้งให้ผู้เข้าพักทราบตั้งแต่วันส่งมอบกุญแจบ้านพัก
- 4) โครงการยังไม่ได้มีการจัดทำบันทึกการใช้ไฟฟ้าของระบบบำบัดน้ำเสียส่วนกลางทุกเดือน
- 5) โครงการไม่ได้จัดให้มีเจ้าหน้าที่ซึ่งมีความรู้เหมาะสมตามข้อกำหนดของทางข้าราชการทำหน้าที่ควบคุมดูแลการบำบัดน้ำเสียของโครงการ
- 6) โครงการยังไม่ได้มีการปิดป้ายรณรงค์ให้ผู้พักอาศัยคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้ง และทิ้งขยะลงถังให้ถูกต้องตามประเภทของขยะทุกครั้ง ห้ามวางกองเรียงรายบริเวณจุดวางถังขยะ
- 7) โครงการยังไม่ได้มีการกำหนดมาตรการในการจัดการขยะอันตราย
- 8) โครงการยังไม่ได้มีการรณรงค์ให้ผู้พักอาศัยใช้บริการระบบขนส่งสาธารณะ เพื่อลดปัญหาการจราจรที่ติดขัด
- 9) โครงการยังไม่ได้จัดให้มีเจ้าหน้าที่จัดการจราจรบริเวณทางเข้า-ออกโครงการ โดยเฉพาะช่วงเวลาเร่งด่วนเพื่อให้การเข้า-ออกเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว และเป็นระเบียบ
- 10) โครงการยังไม่ได้มีการจัดอบรมและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟภายในโครงการ ปีละ 1 ครั้ง โดยประสานงานเพื่อขอร่วมมือจากสถานีดับเพลิงเทศบาลเทศบาลตำบลท่าบุญมี
- 11) โครงการยังไม่ได้จัดให้มีเจ้าหน้าที่คอยตรวจสอบความสงบเรียบร้อยในพื้นที่โครงการตลอด 24 ชั่วโมง และอำนวยความสะดวกให้แก่ระดับเพลิงเข้า-ออกโครงการ กรณีเกิดเพลิงไหม้
- 12) ยังไม่มีการเรียนเชิญตัวแทนท้องถิ่นหรือตัวแทนชุมชนข้างเคียงเข้าร่วมสังเกตการณ์เป็นครั้งคราว
- 13) สำนักงานเคหะชุมชนไม่ได้มีการเชิญผู้นำชุมชนรอบข้างเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

4.2 คุณภาพน้ำ

4.2.1 คุณภาพน้ำทิ้ง

จากการสำรวจและการเก็บตัวอย่างน้ำทิ้ง เพื่อตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำทิ้ง ประจำเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม พ.ศ. 2566 เมื่อนำค่าไปเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากที่ดินจัดสรร เล่ม 138 ตอนพิเศษ 161 ง ลงวันที่ 19 กรกฎาคม 2564 (ที่ดินจัดสรรประเภท ก) สามารถสรุปได้ดังนี้

บ่อบำบัดน้ำทิ้งหลังผ่านระบบบำบัดน้ำเสียส่วนกลาง พบว่า ปริมาณตะกอนแขวนลอย (Total Suspended Solids) มีค่าอยู่ในช่วง น้อยกว่า 2.0 – 120.0 มิลลิกรัม/ลิตร มีค่า เกินเกณฑ์มาตรฐาน ส่วนปริมาณความสกปรกในรูป BOD₅ มีค่าอยู่ในช่วง น้อยกว่า 2 – 11.0 มิลลิกรัม/ลิตร และปริมาณ TKN มีค่าอยู่ในช่วง น้อยกว่า 1.0 – 4.0 มิลลิกรัม/ลิตร มีค่า ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน (น้ำทิ้งจากที่ดินจัดสรร ประเภท ก. ค่า SS ≤ 30 mg/L, BOD₅ ≤ 20 mg/L และ TKN ≤ 35 mg/L) ทั้งนี้ จากการสำรวจทางโครงการยังไม่มีเปิดเดินระบบบำบัดน้ำเสียอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ระบบบำบัดน้ำเสียสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการเฝ้าระวังให้คุณภาพน้ำทิ้งหลังผ่านการบำบัดให้มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตลอดเวลา

บ่อบำบัดน้ำทิ้งสุดท้ายก่อนระบายออกจากพื้นที่โครงการ พบว่า ปริมาณตะกอนแขวนลอย (Total Suspended Solids) มีค่าอยู่ในช่วง น้อยกว่า 2.0 – 8.4 มิลลิกรัม/ลิตร และปริมาณ TKN มีค่าอยู่ในช่วง น้อยกว่า 1.0 – 17.0 มิลลิกรัม/ลิตร มีค่า ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ส่วนปริมาณความสกปรกในรูป BOD₅ มีค่าอยู่ในช่วง น้อยกว่า 2.0 – 36.0 มิลลิกรัม/ลิตร มีค่า เกินเกณฑ์มาตรฐาน (น้ำทิ้งจากที่ดินจัดสรร ประเภท ก. ค่า SS ≤ 30 mg/L, BOD₅ ≤ 20 mg/L และ TKN ≤ 35 mg/L) แต่อย่างไรก็ตามผู้บริหารดูแลโครงการต้องมีการตรวจสอบปริมาณตะกอนในระบบระบายน้ำภายในโครงการ หากพบว่ามีปริมาณมากให้ดำเนินการขุดลอกท่อระบายน้ำและบ่อบำบัดน้ำภายในโครงการ เพื่อเป็นการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำที่จะระบายออกนอกพื้นที่โครงการให้มีค่าเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานอยู่ตลอดเวลา

4.3 ข้อเสนอแนะ

บริษัทที่ปรึกษาฯ ขอเสนอแนะมาตรการป้องกันและแก้ไขกระทบสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติมเพื่อให้โครงการได้ปฏิบัติ ดังนี้

1) ขอให้ผู้ดำเนินการตามมาตรการเพื่อให้คุณภาพน้ำทิ้งที่ออกจากระบบบำบัดน้ำเสีย และบ่อพักสุดท้าย ก่อนระบายลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ มีค่าผ่านเกณฑ์มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

1.1) ตรวจสอบอุปกรณ์ต่าง ๆ ในระบบบำบัดน้ำเสีย หากพบว่าชำรุดให้ดำเนินการซ่อมแซมให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2) เปิดระบบบำบัดน้ำเสียระยะเวลาตามที่คู่มือและรายการคำนวณของระบบบำบัดน้ำเสียระบุ เพื่อให้จุลินทรีย์ได้รับออกซิเจนที่เพียงพอในการบำบัดน้ำเสีย และทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3) ตรวจสอบไขมันในบ่อดักไขมันของระบบบำบัดน้ำเสีย อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อป้องกันการอุดตันของกากตะกอนไขมัน เมื่อมีปริมาณมากควรตักใส่ถุงดำ และนำไปกำจัดให้ถูกวิธีและถูกสุขลักษณะ

1.4) ตรวจสอบบ่อเกรอะ หากพบว่า มีเศษขยะ วัสดุพลาสติก ควรดำเนินการตักออก รวมทั้งตรวจสอบ บ่อดักตะกอนตะกอนในบ่อเกรอะและถังตกตะกอน หากพบว่า มีตะกอนสูงกว่า 1 ใน 3 ส่วนของความสูงถัง ตกตะกอนต้องสูบลอกเพื่อไม่ให้เกิดการสะสมอยู่ในถังตกตะกอน ทำให้กำจัดยาก

2) โครงการควรติดตั้งป้ายจำกัดความเร็วของรถที่เข้า-ออกโครงการให้มีความเร็วไม่เกิน 30 กิโลเมตรต่อชั่วโมง

3) โครงการควรมีการติดป้ายรณรงค์ให้ผู้เข้าพักอาศัยและพนักงานของโครงการใช้น้ำอย่างประหยัด และเลือกใช้สุขภัณฑ์ประหยัดน้ำ

4) โครงการควรมีการรณรงค์ขอความร่วมมือให้เจ้าบ้านทุกหน่วยพิกัดและระบบบำบัดน้ำเสียขั้นต้นประจำบ้าน พร้อมทั้งดักไขมันใส่ถุงดำและนำไปทิ้งรวมกับขยะเปียกเป็นประจำทุกสัปดาห์

5) โครงการควรมีการจัดทำบันทึกการใช้ไฟฟ้าของระบบบำบัดน้ำเสียส่วนกลางทุกเดือน

6) โครงการควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ซึ่งมีความรู้เหมาะสมตามข้อกำหนดของทางราชการคอยทำหน้าที่ควบคุมดูแลการบำบัดน้ำเสียของโครงการ เพื่อให้ระบบบำบัดน้ำเสียมีประสิทธิภาพในการบำบัดเป็นไปตามที่ออกแบบไว้

7) โครงการควรมีการติดป้ายรณรงค์ให้ผู้พักอาศัยคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้ง และทิ้งขยะลงถังให้ถูกต้องตามประเภทของขยะทุกครั้ง ห้ามวางกองเรี่ยราดบริเวณจุดวางถังขยะ

8) โครงการควรมีการกำหนดมาตรการในการจัดการขยะอันตราย โดยมีการรณรงค์ให้ผู้เข้าพักอาศัยคัดแยกขยะอันตราย พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ทราบจุดทิ้งขยะอันตรายที่โครงการจัดเตรียมไว้

9) โครงการควรมีการรณรงค์ให้ผู้พักอาศัยใช้บริการระบบขนส่งสาธารณะ เพื่อลดปัญหาการจราจรที่ติดขัด

10) โครงการควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่จัดการจราจรบริเวณทางเข้า-ออกโครงการ โดยเฉพาะช่วงเวลาเร่งด่วน เพื่อให้การเข้า-ออกเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว และเป็นระเบียบ

- 11) โครงการมีการจัดอบรมและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟภายในโครงการ ปีละ 1 ครั้ง โดยประสานงานเพื่อขอร่วมมือจากสถานีดับเพลิงเทศบาลตำบลท่าบ่อภูมิ
- 12) โครงการควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่คอยตรวจสอบความสงบเรียบร้อยในพื้นที่โครงการตลอด 24 ชั่วโมง และอำนวยความสะดวกให้แก่ระดับเพลิงเข้า-ออกโครงการ กรณีเกิดเพลิงไหม้
- 13) โครงการมีการเรียนเชิญตัวแทนท้องถิ่นหรือตัวแทนชุมชนข้างเคียงเข้าร่วมสังเกตการณ์เป็นครั้งคราว เพื่อให้ทราบถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นและเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากชุมชนข้างเคียงพื้นที่โครงการ
- 14) สำนักงานเคหะชุมชนควรมีการเชิญผู้นำชุมชนรอบข้างเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- 15) หากโครงการมีการเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ตามที่ได้รับความเห็นชอบในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) เดิมไว้ โครงการจะต้องมีการขอเปลี่ยนแปลงรายละเอียด EIA กับหน่วยงานท้องถิ่น (อบต./เทศบาล) หรือหน่วยงานอนุญาตตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบต่อการเปลี่ยนแปลงนั้นๆ ตามเกณฑ์ข้อกำหนดของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ให้ตรงกับสภาพปัจจุบัน